

ШТА ИМАМ ОД СИНДИКАТА ?

Брошура која је пред Вама
показаће која су то права која је
Синдикат успео да уговори и разради
кроз Посебан колективни уговор

ЗАКОН О РАДУ VS КОЛЕКТИВНИ УГОВОР

ЗАКОН О РАДУ

Закон о раду је системски закон у области рада и њиме су утврђена општа правила у вези са правима, обавезама и одговорностима на раду и по основу рада, која се примењују на све запослене, независно од тога где су засновали радни однос и ко им је послодавац.

КОЛЕКТИВНИ УГОВОР

Колективни уговори су специфични правни акти који спадају у домен аутономне регулативе у области радноправних односа. Колективним уговором се потпуније уређује радноправна материја у односу на закон, с тим што се уређивање заснива на вољи, односно сагласности учесника који га закључују.

Битна одлика колективних уговора је њихова самосталност у односу на законску регулативу, што значи да се могу уговорити ВЕЋА права у односу на законску регулативу.

РАДНО ВРЕМЕ: СКРАЋЕНО РАДНО ВРЕМЕ

ЗАКОН О РАДУ

Запосленом који ради на нарочито тешким, напорним и за здравље штетним пословима, утврђеним законом или општим актом, на којима и поред примене одговарајућих мера безбедности и заштите живота и здравља на раду, средстава и опреме за личну заштиту на раду постоји повећано штетно дејство на здравље запосленог – скраћује се радно време сразмерно штетном дејству услова рада на здравље и радну способност запосленог, а највише 10 часова недељно (послови са повећаним ризиком).

ПКУ

Скраћено радно време у ПКУ је детаљно разрађено, дате су групе послова и смернице за скраћење радног времена на **30; 35; 36; 37 односно 38 сати** у зависности од штетног дејства на здравље запосленог.

Запослени који ради скраћено радно време има сва права из радног односа као да ради са пуним радним временом.

**Све детаље у вези са скраћеним радним временом погледајте у
Посебном колективном уговору, члан 38,
који је доступан на сајту синдиката:
www.szv.org.rs**

ОДМОР И ОДСУСТВА -ДУЖИНА ГОДИШЊЕГ ОДМОРА

ЗАКОН О РАДУ

У свакој календарској години запослени има право на годишњи одмор у трајању од најмање 20 радних дана. Овај законски минимум увећава се по:

- основу доприноса на раду,
- услова рада,
- радног искуства
- стручне спреме запосленог и других критеријума

ПКУ

Поред законски одређених основа, утврђена су и додатна, специфична мерила за одређивање различите дужине трајања годишњих одмора запосленог као што је:

- ✚ број дана годишњег одмора за запослене који раде скраћено радно време (3; 5; 8; 10; 12 радних дана у зависности од групе послова коју обављају)
- ✚ запосленима који раде у сменама, ноћу, суботом или недељом, а не остварују права на увећани број дана годишњег одмора по основу скраћеног радног времена - за 3 радна дана
- ✚ повећање броја дана годишњег одмора по основу социјалног и здравственог статуса запосленог (инвалидност, права самохраних родитеља, оболелим од професионалне болести или хроничне болести која захтева непрекидно лечење, као и запосленима који се старају о члану уже породице који је ометен у развоју или слабо покретан) од 2 до 5 радних дана
- ✚ контакта са пацијентима (уколико не остварује право на увећани број дана годишњег одмора по основу скраћеног радног времена) - за 3 радна дана
Дужина трајања годишњих одмора лимитирана је на **35 радних дана, односно 40 радних дана** (изузетак) за запослене који раде на пословима за које је предвиђено скраћено радно време.
- ✚ Дужина трајања годишњих одмора лимитирана је на **35 радних дана, односно 40 радних дана** (изузетак) за запослене који раде на пословима за које је предвиђено скраћено радно време.

ПЛАЋЕНО ОДСУСТВО

ЗАКОН О РАДУ

Законом је утврђено право на одсуство са рада уз накнаду зараде у укупном трајању **до 5 радних дана** у току календарске године у случају:

- склапање брака;
- порођаја супруге;
- теже болести члана уже породице
- у другим случајевима утврђеним општим актом и уговором о раду

Запослени има право још и на плаћено одсуство због:

- Смрти члана уже породице – 5 радних дана
- За сваки случај добровољног давања крви – 2 узастопна радна дана, рачунајући и дан давања крви
- Послодавац може да одобри запосленом плаћено одсуство за сроднике који нису наведени и за друга лица која живе у заједничком породичном домаћинству са запосленим.

ПКУ

Запослени **има** право на плаћено одсуство укупно **до 7 радних дана** у току календарске године и то:

- ☒ Склапање брака – **7 радних дана**
- ☒ Склапање брака детета – **3 радна дана**
- ☒ Рођење детета – **5 радних дана**
- ☒ Рођење детета другог члана уже породице – **1 радни дан**
- ☒ Усвајање детета – **5 радних дана**
- ☒ Полазак детета у први разред основне школе – **2 радна дана**
- ☒ Теже болести члана уже породице – **7 радних дана**
- ☒ Селидбе – **3 радна дана**

- ✚ Отклањање штетних последица у домаћинству проузрокованих елементарним непогодама или другом несрећом – **5 радних дана**
- ✚ Учествовање на такмичењу и сусретима у организацији синдиката – до **7 радних дана**
- ✚ Упућивање на превентивно – рекреативне одморе - **7 радних дана**
- ✚ У другим случајевима утврђеним у колективним уговорима код послодавца

Запослени има право још и на плаћено одсуство због:

- ✚ Смрти члана уже породице – **5 радних дана**
- ✚ Смрти родитеља, усвојиоца, брата или сестре брачног друга запосленог – **2 радна дана**
- ✚ За сваки случај добровољног давања крви – **2 узастопна радна дана, рачунајући и дан давања крви**

Изузетно, запосленом се може на предлог специјалисте медицине рада, одобрити плаћено одсуство од 10 радних дана ради рехабилитације из медицинских разлога, уколико се процес рада може организовати без ангажовања новог запосленог.

УВЕЋАНА ЗАРАДА

ЗАКОН О РАДУ

Запослени има право на увећану зарату:

- За рад на дан празника који је нерадан дан – најмање 110% од основице
- За рад ноћу, ако такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде – најмање 26% од основице
- За прековремени рад – најмање 26% од основице
- По основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу код послодавца – најмање 0,4% од основице (минули рад)

ПКУ

Запослени има право на додатак на плату:

- +** За рад празником који је нерадан дан у складу са законом – 110% од основне плате
- +** За рад ноћу – 26% од основне плате
- +** За рад недељом – 20% од основне плате
- +** За прековремени рад здравствених радника – 26% од основне плате
- +** За прековремени рад немедицинских радника и здравствених сарадника – 26% од основне плате
- +** По основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу код послодавца – 0,4% од основице
- +** За време приправности запослени има право на додатак за сваки сат проведен у приправности у износу од 10% вредности радног сата основне плате

ДРУГА ПРИМАЊА

ЗАКОН О РАДУ

Послодавац је дужан да исплати у складу са општим актом:

- отпремнину при одласку у пензију, најмање у висини **две** просечне зараде;
- накнаду трошкова погребних услуга у случају смрти члана уже породице, а члановима уже породице у случају смрти запосленог
- накнада штете запосленом због повреде на раду или професионалног обољења

Општим актом, односно уговором о раду **може** да се утврди право на јубиларну награду и солидарну помоћ.

ПКУ

Послодавац је **дужан** запосленом да исплати :

- ✚ Отпремнину при одласку у пензију у висини **три** просечне плате запосленог у последњих 12 месеци, с тим што тако исплаћена отпремнина не може бити нижа од три просечне плате код послодавца у последњих 12 месеци, односно три просечне зараде исплаћене у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, ако је то **за запосленог повољније**
- ✚ Накнаду трошкова погребних услуга у случају смрти члана уже породице, а члановима уже породице у случају смрти запосленог
- ✚ Накнада штете запосленом због повреде на раду или професионалног обољења
- ✚ Свим запосленима припада право на исплату новогодишње награде у једнаком износу
- ✚ Јубиларну награду за **10, 20; 30; 35 и 40** година рада проведених у радном односу.

СОЛИДАРНА ПОМОЋ

ЗАКОН О РАДУ

Законом је остављена могућност да се општим актом или уговором о раду **може** утврдити право на јубиларну награду и солидарну помоћ.

Закон не дефинише шта је солидарна помоћ. Ова врста исплате је необавезујућа за послодавце, па остаје да се послодавци у преговору са синдикалним организацијама договоре и прецизирају видове и висину појединих исплата поводом помоћи запосленима.

ПКУ

Запослени има право на солидарну помоћ у случају:

- ☒ Дуже и теже болести запосленог или члана његове уже породице
- ☒ Набавке медицинско – техничких помагала за рехабилитацију запосленог или члана његове уже породице
- ☒ Здравствене рехабилитације запосленог
- ☒ Настанка теже инвалидности запосленог
- ☒ Набавке лекова за запосленог или члана уже породице
- ☒ Рођења детета запосленог
- ☒ Помоћ запосленој за један покушај вантелесне оплодње
- ☒ Помоћ због оштећења или уништења имовине, елементарних и других ванредних догађаја
- ☒ Другу солидарну помоћ у складу са општим актом

Послодавац је дужан да детету запосленог радника у здравственој установи, који је изгубио живот у обављању послова, исплаћује месечну новчану помоћ по категоријама узраста детета, а у случају да запослени нема деце, брачном, односно ванбрачном другу да исплати једнократну новчану помоћ.

АКТИВНОСТИ СИНДИКАТА

Из синдикалне чланарине са покрајинског нивоа организовања:

- пружамо материјалну помоћ оболелим члановима Синдиката и члановима њихове уже породице
- упућујемо честитку у новчаном износу, за рођење трећег детета, као и сваког наредног детета
- помажемо рад синдикалних организација финансијским средствима у виду позајмице или бесповратно
- организујемо едукацију за чланове синдиката

Синдикалне организације финансирају и пружају подршку у складу са својим могућностима и потребама чланова - за 8. март, Нову годину, превентивне одморе и рекреацију, излете, позајмице, упис у школу, набавку школског прибора, набавку различите робе под повољнијим условима....

ОСИГУРАЊЕ

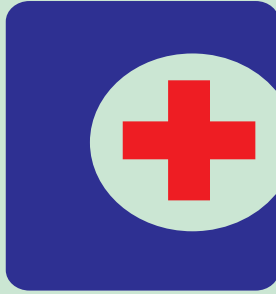
Ексклузивно право чланова овог Синдиката је приступ програму ССО- ССФ Синдикално Солидарно Осигурање са Синдикалним Солидарним Фондом

Синдикално солидарно осигурање је обезбеђено за 24 часа и нема просторног и временског ограничења.

КОРИШЋЕЊЕ ПРЕВЕНТИВНО – РЕКРЕАТИВНИХ ОДМОРА ПОД НАЈПОВОЉНИЈИМ УСЛОВИМА У ОКВИРУ ПРОГРАМА ССО-ССФ

Уговорене су посебне погодности за групне одморе и путовања за синдикалне организације и појединце.

Чланови могу користити могућност отплате до 14 месечних рата.

**НЕ ПОСТОЈИ БОЉИ И ЕФИКАСНИЈИ НАЧИН
ОРГАНИЗОВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ОД СИНДИКАЛНОГ
УДРУЖИВАЊА, ЈЕР ОНО ШТО МОЖЕ ПОСТИЋИ КОЛЕКТИВ,
СНАГОМ ЗАЈЕДНИШТВА МНОГО ЈЕ ЈАЧЕ ОД ПОЈЕДИНАЧНОГ
УТИЦАЈА САМОГ ЗАПОСЛЕНОГ НА ПОСЛОДАВЦА**

**ЗАПОСЛЕНИ КОЈИ ИМА ЈАКУ СИНДИКАЛНУ ОРГАНИЗАЦИЈУ
ИЗА СЕБЕ, НЕЋЕ ПОДЛЕЋИ ПРИТИСЦИМА И НЕЋЕ
ПРИХВАТИТИ МИНИМАЛНА РАДНА ПРАВА, ЛОШИЈЕ
УСЛОВЕ РАДА И НАГРАЂИВАЊА, КАДА ЈЕ СИГУРАН ДА
ПОСЛОДАВАЦ МОЖЕ ДА ПРУЖИ БОЉЕ И ВИШЕ**

СИНДИКАТ ЗАПОСЛЕНИХ У ЗДРАВСТВУ И СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ ВОЈВОДИНЕ

**НАВЕДЕНА ПРАВА УТВРЂЕНА СУ
ПОСЕБНИМ КОЛЕКТИВНИМ УГОВОРМ ЗА
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ
РЕПУБЛИКА СРБИЈА, АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА И
ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**

**ЗА СВЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О НАВЕДЕНИМ ПРАВИМА
КОНТАКТИРАЈТЕ ПРЕДСЕДНИКА СИНДИКАЛНЕ
ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИЛИ ПОКРАЈИНСКИ СИНДИКАТ**

 **НОВИ САД 21000,
БУЛЕВАР МИХАЈЛА ПУПИНА бр. 24**

 +381/21 456 329

 **zdravsvo@sssv.rs
www.szv.org.rs**

- Нови Сад, новембар 2021. године -